

րանը կը փրփրար: — «Անպիտան շան, որդի, ըսաւ, դեռ կը համարձակիս առջիւս երեւնալ. գնա քուկին նապելի եղբորդ հետ ընկերութիւն ըրէ» . այս ըսելով բռնեց զիս ձեռքովը ու սկսաւ բռնելի հարուածներ իջեցնել երեսիս, և մէկ մը անանկ ուժով զարկաւ որ մազ մնաց կոնակիս վրայ գետին պիտի իյնայի թէ որ յոնսփելո խաթունը մազերէս չբռնէր. անանկ կէս մարած վիճակի մէջ թմրած մնացի. բայց թագաւորը դեռ կատղած զիս ոտքին տակ կ'ուզէր առնել. բայց մայրս, եղբայրներս ու քոյրերս գէմ գրին. վերջապէս հազիւ երկար ժամանակէ ետեւ ինքզինքս գտայ» :

Շատերը կը կարծէին թէ Գուլիէլմոսի կատաղութիւնը առաջին բորբոքմամբ կը հանդարտի, բայց անողորմելի բռնաւոր մը դարձած էր ու կ'ուզէր վրէժ առնուլ յորդույն: Ուրիշներուն համար միակ պատիժ որ և իցէ թեթեւ

յանցանքի համար մահը կը սեպէր, բայց որդույն վրայ մտածելով՝ այս կտորը կը տագնապեցրնէր զինքը. վասն զի պաշտօնեայնէն և ներքին խորհրդականնէն իմացուցեր էին խոհեմութեամբ թէ ինչ և իցէ ատեան իշխանութիւն չունէր զթագաժառանգը դատելու: Վերջապէս միտքը դրաւ որ որդույն վրայ իբրեւ թագաժառանգ չմտածէ՝ այլ իբրեւ գլխաւոր անձնապահապետներուն: Շատ դժուարութեամբ զինուորական ատեան մը կազմուեցաւ նորանոր անձինքներէ՝ վասն զի շատերը հրաժարեր էին. աւսով Քաղդ մահուան դատապարտուեցաւ, բայց Բրեդերիկոս անպարտ սեպուեցաւ: Թագաւորը լսելուն պէս՝ մռնչնոտած ոչնչացուց որոշմունքը. նոր ատեան մը կազմել տուաւ և վերջապէս ուրախացաւ որդույն դատապարտութիւնը լսելով:

Կը շարունակուի:

Հ Ո Վ Ի Ի Ե Ի Ջ Ը Կ Ն Ո Ր Ս

Ի ժամ հիապանչ, քան զարշալոյսն իսկ պայծառ
Գող ծիծաղէր դեռ կիսալոյս օրն 'ի մայր.
Եւ քաղցրանինջ ընդ սաղարթուք մեղմ զեփիւռ
Վայրաբերեալ ընդ մռայլ ալիս ծածանիւր.
Յաշտարակէն զանգակն 'ի թինդ յամրագանգ
Ձոր 'ի ձորոյ դանչէր զհեծմանցն յերկար վանգ.
Ջերդ ընդ ալիս նուաղեալ բարբառ ցայգական
Նախ քան զգիշեր ձայնէ հանդիստ բընութեան:
Շինին մարդիկ զտաղաւարօք սըփռեալ ցիր,
Ջգեղջուկ մաղթանան երգեալ ըստ թինդան 'ի կըշիւ,
Գեղգեղելով արծարծէին զբոց հրատին,
Ըզցանցս ըզբնովք կազամախնայ կախէին,

կամ թօթախեալ ըզլուծ ցըլուց խրոխտապանծ ,
Արկանէին հանգէպ զհամեղ խուրձ դարեաց .
Ապա առ սեամա յարկաց բազմեալ մօնչ եւ լուռ
Մնային քընոյն , կենաց քաղցրիկ տըրխուր :

Մանկունք երկու շինին , հովիւ մին մայրեաց ,
Միւսըն ձըկնորս մըրըրկածուին եզերաց ,
Նուիրեալ առ սէր ըզդատարկ ժամ երեկին ,
Ընդ հովանեաւ ծառոյն եկեալ բազմէին .
Անդ զովարար մուլթզենւոյն առ երի
Անձնիւր ըզհետ դայր կոյս սըրտին պաշտելի ,
Նէար եւ Նէալ , քորք երկաթիւ , զոյգ շուշանք
Ի մի լոկ շունչ ըզմիակ բընով փըթըթեալք :
Յոտս հովուհեաց ընկողմանեալ տարփածուաց՝
Ծղօտից սիզոյ կային դէտ ալն 'ի հիւսուած :
Բըլրակ դալար հողմածաղկամբ գեղերմենեան
Ընդ դարն 'ի վայր ձիգ ծաւալէր զորդ բուրեան .
Բախէր ծով յափն 'ի ձայն ալեացն ողբազին .
Երկոտասան զառամ կաղնիք մէտ յափին ,
Ոյց ըստ սաղարթս 'ի վեր կիսով երեւէր
Յալիսն անշարժ ցայտեալ կապոյտն ընդ եթեր .
Ծառ մի ոստովքն յեռեալ ոլորս ընդ որթոյն ,
Տեղայր զնոքզ անդ հովանեաւն երերուն .
Եւ մօտ յետուստ յատդբաճեմ 'ի դաշտի ,
Ուր գործէին յիրեարս որմած ուռն , յակրի ,
Յունկն անկանէր նորա զեփիւռ յեղյեղուկ ,
Որ մերթ 'ի մռունչ , մերթ 'ի հեծումն ոլորմուկ ,
Եւ արծարծեալ զցերեկ թըմբեալ զօղս համակ ,
Սահէր սուլէր ընդ վէտս հասկաց ոսկերանդ :

Ըգբաղցր հոգոց կենաց 'ի վէգ ընդ իրեար ,
Նախանձելի զիւր բաղդն ասէր անդ այր այր .
Հովիւն անշուք զովէր ըզխնամ քաղցր հօտին ,
Ձըկնորսն ըզջուրց զբօսանս եւ զհեշտ մակուկին :
Եւր ոմն անդուստ քաղցր 'ի ժըմիտ զայս ասաց .
« Երգեցէք օն , ազդեալ յալեաց ու 'ի դաշտաց .
Օն երգեցէք . եւ որ 'ի ձայն կաթոգի
Ցուցէ զմայրիս եւ կամ զալիս սիրելի ,

Ձեռք սիրուհւոյն՝ ում քաղցրասցի իւր նըւագ ,
Տացեն ըզվարձ տաղիցն իւրոց ներդաշնակ .
Ըզհընձողաց նըւէր ձօնեալ տարփածուին
Դիցէ Նէար ծաղկունս 'ի ծայր որային .
Իսկ Նէալա ոլորս հիւսեալ վարդենի ,
Պըսակեսցէ խելս ըզկուրին ձըկնորսի .
Տեսցէ նաւազն ըզտիւն ուլոյն 'ի կայմէն
Փունջս 'ի ծըփան որ հոտանոյշ ծըխեսցեն » :
Ջայս ծերունին . հաւանեցան նոքա լուռ .
Ձըկնորսն 'ի խոկ , հովիւն այսգոյն ձայնս առնոյր .

Մինչ գարնանի աստղն 'ի յելից ջինջ այգուն
Յայլայլ կապոյտն ըզկէս ծագէ ճակատուն ,
Ի շունչ ծըխոյն մինչ արշալոյսն այգածին
Սըփուէ զբուրմունս 'ի քաղցրաբոյր խորս հովտին ,
Եւ ըզծաղկանց կըքեալ բաժակ գետնամած
Ըզգիշերի շաղս յորդ տեղայ շուրջ մարգաց ,
Յորժամ այգոյ աւետաբեր ժիր արթուն
Արտոյտն 'ի սէզ լըքեալ զգադար իւր բընոյն ,
Եւ իբր ընդ քնոյն թօթափ յաշխոյժ 'ի կանչիւն
Ճըռուողելով սլանայ տարած դէմ յարփին .
Անդ իմ ձըգեալ ըզցլուց լըպիրծն եղջերաց ,
Ըզփորոտող գըլուխն հակեմ լըծաբարձ .
Եւ յերկեակ վեց պընդեալ պարոյրս ըզճակատ ,
Ըզմիահարթ կապեմ զանդամն յողորկ փայտ ,
Յօղ պողովատ յօդեալ զնոսին ընդ քեղիս ,
Պսակեմ ըզլուծն յերկար դրասանգս 'ի կաղնիս ,
Ոյց խարչափուն տերեւք եւ ոստքն յերերի՝
Ի տապ տուընջեան պարզեն յընդունսն հովանի :
.

Լ Ա Մ Ա Ր Դ Ի Ն

ՔԱՐԳՄ. Հ. ՍԱՄ. ԿԱՏՍԵՐԵԱՆ

ՎԵՆԵՏԻԿ Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱՐՈՒ